KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.6.2021 r.
COM(2021) 339 final

2021/0163 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Słowacji

{SWD(2021) 161 final}

2021/0163 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Słowacji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności[1], w szczególności jego art. 20,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Pandemia COVID-19 ma destrukcyjny wpływ na gospodarkę Słowacji. W 2019 r. produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca Słowacji wynosił 55 % średniej UE. Według prognozy Komisji z wiosny 2021 r. realny PKB Słowacji zmalał w 2020 r. o 4,8 % i zgodnie z przewidywaniami jego łączny spadek w latach 2020 i 2021 wyniesie 0,2 %. Długoterminowe aspekty mające wpływ na wynik gospodarczy w średnim okresie obejmują w szczególności koncentrację działalności gospodarczej w tradycyjnym przetwórstwie przemysłowym o niskim wskaźniku innowacyjności i wartości dodanej w warunkach niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej; ponadto duże obciążenie regulacyjne oraz niedociągnięcia w administracji publicznej i systemie wymiaru sprawiedliwości utrudniają inwestycje prywatne.

(2) W dniach 9 lipca 2019 r. i 20 lipca 2020 r. Rada skierowała do Słowacji zalecenia w kontekście europejskiego semestru. Rada zaleciła w szczególności podjęcie działań wspierających odbudowę gospodarki przy jednoczesnym zapewnieniu długoterminowej stabilności finansów publicznych, wzmocnienie odporności systemu opieki zdrowotnej, podniesienie jakości edukacji i zapewnienie jej bardziej włączającego charakteru na wszystkich poziomach oraz rozwijanie umiejętności, skoncentrowanie polityki gospodarczej na inwestycjach w zieloną i cyfrową transformację oraz w inne obszary, z uwzględnieniem różnic regionalnych, poprawę skuteczności i uczciwości systemu wymiaru sprawiedliwości, zwalczanie korupcji i prania pieniędzy oraz zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych i korzystnego otoczenia działalności gospodarczej. Po dokonaniu oceny postępów we wdrażaniu tych zaleceń krajowych w momencie przedkładania planu odbudowy i zwiększania odporności Komisja stwierdza, że osiągnięto znaczne postępy w odniesieniu do

[1] Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

zaleceń dotyczących podjęcia wszelkich niezbędnych działań, aby skutecznie przeciwdziałać pandemii oraz zapewnić odpowiednie zastąpienie dochodu.

(3) [W zaleceniu Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro zalecono państwom członkowskim strefy euro podjęcie działań, w tym przy pomocy własnych planów odbudowy i zwiększenia odporności, między innymi w celu zadbania o kurs polityki wspierający ożywienie gospodarcze oraz dalszą poprawę konwergencji, odporności i trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. W zaleceniu Rady zalecono również wzmocnienie krajowych ram instytucjonalnych, zapewnienie stabilności makrofinansowej oraz zakończenie budowy UGW i wzmocnienie międzynarodowej roli euro.] [Jeżeli zalecenie Rady nie zostanie przyjęte do czasu przyjęcia decyzji wykonawczej Rady, ten motyw zostanie usunięty].

(4) W dniu 29 kwietnia 2021 r. Słowacja przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Plan ten złożono po przeprowadzeniu procesu konsultacji zgodnie z krajowymi uregulowaniami, z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami młodzieżowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Odpowiedzialność danego kraju za plan odbudowy i zwiększania odporności jest podstawą jego pomyślnej realizacji i trwałego wpływu na szczeblu krajowym oraz wiarygodności na szczeblu europejskim. Na podstawie art. 19 tego rozporządzenia Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny zawartymi w załączniku V do tego rozporządzenia.

(5) Plany odbudowy i zwiększania odporności powinny służyć realizacji ogólnych celów Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/241 oraz Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) 2020/2094[2] w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 oraz w celu promowania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii poprzez przyczynianie się do realizacji sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241.

(6) Realizacja planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich będzie wymagać skoordynowanego wysiłku w zakresie inwestycji i reform w całej Unii. Dzięki skoordynowanej i jednoczesnej realizacji tych reform i inwestycji oraz realizacji projektów transgranicznych, wspomniane reformy i inwestycje wzajemnie się wzmacniają i generują pozytywne skutki uboczne w całej Unii. W związku z tym około jedna trzecia wpływu instrumentu na wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w państwach członkowskich będzie efektem skutków ubocznych działań innych państw członkowskich.

Zrównoważona reakcja jako wkład w realizację sześciu filarów

(7) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. a) i sekcją 2.1 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności stanowi w dużym stopniu (rating A) kompleksową i odpowiednio wyważoną reakcję na sytuację gospodarczą

[2] Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 23).

i społeczną, tym samym przyczyniając się odpowiednio do realizacji wszystkich sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, z uwzględnieniem szczególnych wyzwań i alokacji finansowej dotyczących danego państwa członkowskiego.

(8) W planie przedstawiono wyważony zestaw reform i inwestycji ukierunkowanych zarówno na skutki pandemii COVID-19, jak i główne strukturalne wyzwania społeczno-gospodarcze i środowiskowe, z którymi boryka się Słowacja w swoich dążeniach do osiągnięcia celów spójności i przyczyniając się do realizacji wszystkich sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241. Przedstawiono w nim szeroką gamę środków na rzecz innowacyjnej gospodarki, wspierającą wzrost gospodarczy, w szczególności przez inwestycje w dwojaką transformację – zieloną i cyfrową, obejmujące inwestycje w edukację i umiejętności. Nadrzędnym celem jest osiągnięcie zrównoważonego wzrostu gospodarczego i perspektywicznej transformacji gospodarki i społeczeństwa na Słowacji, a dzięki temu poprawa jakości życia. Plan koncentruje się na następujących pięciu kluczowych obszarach polityki: zielona gospodarka, edukacja, nauka i innowacje, zdrowie, administracja publiczna i cyfryzacja. W odniesieniu do wszystkich pięciu kluczowych obszarów w planie przedstawiono wyraźne i spójne wyjaśnienie, w jaki sposób przyczyniają się one do realizacji sześciu filarów. Takie podejście sprzyja kompleksowemu uwzględnieniu każdego filaru.

(9) Centralnym elementem struktury planu jest zielona i cyfrowa transformacja gospodarki. Celem zielonych reform i inwestycji przewidzianych w planie jest zwiększenie korzystania z odnawialnych źródeł energii i ich integracji z siecią, poprawa efektywności energetycznej i ekologicznej budynków, zwiększenie udziału zrównoważonych rodzajów transportu i obniżenie emisyjności procesów przemysłowych, a tym samym przyczynienie się do realizacji celów w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i ograniczenia zanieczyszczenia powietrza. Przewiduje się ważne reformy i inwestycje mające na celu zwiększenie odporności krajobrazu i ekosystemów na zmianę klimatu, z naciskiem na rewitalizację cieków wodnych. Reformy i inwestycje cyfrowe powinny przyczynić się do modernizacji Słowacji, wspierając obszary o największych lukach inwestycyjnych. Dotyczy to w szczególności cyfryzacji usług publicznych i szkół, rozwoju umiejętności cyfrowych i wspierania innowacji.

(10) W planie przedstawiono dobrze ukierunkowane działania w ramach polityki mające znaczenie dla inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Oczekuje się, że działania służące poprawie ekosystemu badań, rozwoju i innowacji, otoczenia działalności gospodarczej, jakości i adekwatności szkolnictwa wyższego oraz wyników kształcenia, w tym reforma programów nauczania w szkołach i lepsze przygotowanie nauczycieli, pozwolą zwiększyć potencjał innowacyjny i wzrost wydajności. Małe i średnie przedsiębiorstwa powinny korzystać z silnego bodźca popytowego wywołanego inwestycjami wspieranymi w ramach planu, a także z ukierunkowanej pomocy na innowacje i cyfryzację. W planie wskazano właściwe wyzwania społeczno-gospodarcze odnoszące się do spójności społecznej i terytorialnej oraz zawarto odpowiednie działania mające pomóc uporać się z tymi wyzwaniami. Jego celem jest w szczególności wzmocnienie włączenia w edukację dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz dzieci znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, w tym pochodzące ze społeczności romskiej. Kwestie spójności

i dysproporcje regionalne są podejmowane poprzez ambitną reformę opieki szpitalnej, a także działania służące cyfryzacji administracji publicznej. Oczekuje się również, że plan pomoże poprawić odporność systemu opieki zdrowotnej oraz odporność gospodarczą, społeczną i instytucjonalną. W dziedzinie opieki zdrowotnej w planie przedstawiono kompleksowy zestaw reform i inwestycji mających na celu poprawę odporności, efektywności, dostępności i jakości słowackiego systemu opieki zdrowotnej. Inwestycje koncentrują się przede wszystkim w obszarze opiece szpitalnej, opieki długoterminowej, zdrowia psychicznego i podstawowej opieki zdrowotnej. Można oczekiwać, że inwestycje w systemy wczesnego ostrzegania i infrastrukturę poprawią zdolność reagowania kryzysowego. Oczekuje się, że dzięki reformie emerytalnej Słowacja stanie się mniej podatna na zagrożenia dla stabilności finansów publicznych. Politykę na rzecz następnego pokolenia objęto w szczególności kompleksowym pakietem środków mających na celu poprawę edukacji na wszystkich poziomach, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem po szkolnictwo wyższe.

Sprostanie wszystkim wyzwaniom lub ich znacznej części, określonym w zaleceniach dla poszczególnych krajów

(11) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) i sekcją 2.2. załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma przyczynić się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub ich znacznej części (rating A), które zostały wskazane w skierowanych do danego państwa członkowskiego zaleceniach krajowych, w tym w zakresie ich aspektów fiskalnych, lub wyzwaniom wskazanym w innych stosownych dokumentach formalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru.

(12) Zalecenia dotyczące natychmiastowej reakcji na pandemię środkami polityki fiskalnej można uznać za wykraczające poza zakres słowackiego planu odbudowy i zwiększania odporności, niezależnie od faktu, że Słowacja zasadniczo adekwatnie i wystarczająco zareagowała na potrzebę natychmiastowego wsparcia gospodarki za pomocą środków fiskalnych w latach 2020 i 2021, zgodnie z postanowieniami ogólnej klauzuli wyjścia. Ponadto zalecenie osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2020 r. nie jest już aktualne ze względu zarówno na zakończenie odpowiedniego okresu budżetowego, jak i uruchomienie w marcu 2020 r. ogólnej klauzuli wyjścia paktu stabilności i wzrostu w kontekście kryzysu pandemicznego.

(13) Plan obejmuje obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub znacznej części wyzwań gospodarczych i społecznych określonych przez Radę w zaleceniach krajowych skierowanych do Słowacji w ramach europejskiego semestru w 2019 r. i w 2020 r., zwłaszcza w takich obszarach jak edukacja włączająca, zarządzanie publiczne i inwestycje zwiększające wydajność w zieloną i cyfrową transformację, a także ich wkład w zmniejszanie różnic regionalnych.

(14) Wyzwanie, jakim jest przyspieszenie zielonej i cyfrowej transformacji, podjęto odpowiednio przy pomocy zestawu środków zawartych w słowackim planie odbudowy i zwiększania odporności. Do długotrwałych wyzwań w dziedzinie edukacji, opieki nad dziećmi, opieki zdrowotnej, a także badań, rozwoju i innowacji odnoszą się również kompleksowe środki, które mają zapewnić rozwiązywanie najpoważniejszych niedociągnięć, takich jak niska jakość i niewystarczająco włączający charakter edukacji, rozdrobniona koordynacja polityki w zakresie badań, rozwoju i innowacji, niewystarczająca współpraca publiczno-prywatna oraz słabe

wyniki w zakresie badań, rozwoju i innowacji. Zaproponowane w planie dodatkowe działania na rzecz usprawnienia systemu wymiaru sprawiedliwości, zamówień publicznych i walki z praniem pieniędzy mają potencjał, aby przyczynić się do skutecznego rozwiązania wielu podstawowych problemów. Przewiduje się ponadto kilka reform mających na celu poprawę długoterminowej stabilności finansów publicznych.

Przyczynienie się do potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy oraz odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej

(15) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. c) i sekcją 2.3 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma mieć duży wpływ (rating A) na wzmocnienie potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenie miejsc pracy oraz zwiększenie odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej Słowacji, przyczyniając się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym poprzez promowanie polityki na rzecz dzieci i młodzieży, na złagodzenie skutków gospodarczych i społecznych kryzysu związanego z COVID-19, a przez to na wzmocnienie spójności i konwergencji gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii.

(16) Symulacje przeprowadzone przez Komisję pokazują, że plan może przyczynić się do zwiększenia PKB Słowacji średnio o 1,3 %–1,8 % w latach 2021–2026[3]. Oczekuje się, że realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności znacznie przyczyni się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy na Słowacji. Inwestycje przewidziane w planie powinny pobudzić popyt zagregowany w perspektywie krótko- i średnioterminowej, poprawiając koniunkturalną pozycję słowackiej gospodarki, a tym samym łagodząc niekorzystne skutki gospodarcze kryzysu związanego z COVID-19. Szczególnie korzystne w tym względzie jest ukierunkowanie inwestycji na projekty budowlane i renowacyjne, w pełni zgodne z zasadą „nie czyń poważnych szkód”, zważywszy na to, jak bardzo pandemia dotknęła słowacki sektor budowlany.

(17) Oczekuje się, że w perspektywie średnio- i długoterminowej inwestycje wraz z planowanymi reformami pomogą sprostać obecnym wyzwaniom dotyczącym potencjału wzrostu i ułatwią przejście kraju na bardziej zróżnicowany model gospodarczy, w którym większy nacisk będzie kładziony na działalność o wyższej wartości dodanej. Powinno to pomóc w utrzymaniu konkurencyjności słowackiej gospodarki i dostosowaniu jej do tendencji przemysłowych w zakresie automatyzacji i transformacji cyfrowej. Oczekuje się zatem, że realizacja planu odbudowy i zwiększenia odporności przyczyni się do zwiększenia produktu potencjalnego i będzie miała trwały wpływ na wynik gospodarczy Słowacji. Większość tego długoterminowego wpływu wynika z działań, które mają zachęcać do prowadzenia działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej, takich jak reforma zarządzania badaniami, rozwojem i innowacjami, zmierzająca do poprawy koordynacji i finansowania. Wynika on także z poprawy kapitału ludzkiego oraz wielkości i profilu kwalifikacji siły roboczej, dzięki rozszerzeniu edukacji przedszkolnej i zreformowaniu programu nauczania oraz poprawie jakości i adekwatności kształcenia na poziomie wyższym, których celem jest zwiększenie wydajności na Słowacji.

[3] Takie symulacje odzwierciedlają ogólny wpływ NGEU, który obejmuje również pulę środków finansowych z przeznaczeniem na ReactEU, a także zwiększone pule środków finansowych na program Horyzont, InvestEU, FST, rozwój obszarów wiejskich i RescEU. Symulacje te nie obejmują możliwego pozytywnego wpływu reform strukturalnych, który może być znaczny.

(18) Oczekuje się, że plan ten zmniejszy nierówności społeczne i różnice terytorialne w tym kraju. Wyniki pod względem różnych powiązanych ze sobą wskaźników rynku pracy i wskaźników społecznych, takich jak odsetek wysoko wykwalifikowanych pracowników, bezrobocie długotrwałe i bezrobocie młodzieży oraz wskaźnik objęcia dzieci opieką przedszkolną są zazwyczaj znacznie gorsze we wschodniej i środkowej części Słowacji niż w zachodniej część kraju. Oczekuje się, że wyzwaniom związanym z nierównościami w edukacji pozwoli zaradzić reforma programów nauczania promująca kompetencje kluczowe i umiejętności cyfrowe oraz ustanowienie systemu środków wspierających edukację. Ponieważ wyniki kształcenia uczniów zależą w dużym stopniu od ich sytuacji społeczno-ekonomicznej, w planie uwzględniono reformy mające na celu poprawę dostępności i jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, poprawę usług doradczych, ograniczanie segregacji i likwidację dwuzmianowych zajęć w szkołach. Oczekuje się, że reformy te doprowadzą to do ograniczenia zjawiska przedwczesnego kończenia nauki, w szczególności jeśli chodzi o uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji, przyczyniając się tym samym do zwiększenia mobilności społecznej i równości szans. Oczekuje się, że kompleksowe reformy i inwestycje w szkolnictwo wyższe poprawią jego jakość i adekwatność przez zmianę systemów zarządzania, finansowania, akredytacji i oceny naukowej. Rozwój formalnych usług opieki długoterminowej oraz przedszkoli powinien zmniejszyć nieproporcjonalne obciążenie rodzin, zwłaszcza kobiet opiekujących się osobami pozostającymi na utrzymaniu, i umożliwi im uczestnictwo w rynku pracy. Polityki te są zgodne z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych.

(19) Zwiększenie dostępności opieki w zakresie zdrowia psychicznego jest zgodnie ze strategią deinstytucjonalizacji. Ponadto ważnymi krokami na drodze do promowania dostępu do przystępnych cenowo usług opieki długoterminowej o wysokiej jakości jest skupienie się na świadczeniu usług długoterminowych i opiekuńczych w domu i na poziomie społeczności lokalnych, wzmocnienie opieki paliatywnej i rozwiązanie problemu rozdrobnionego zarządzania w tym sektorze. Modernizacja sieci szpitali powinna przyczynić się do poprawy jakości i opłacalności świadczeń zdrowotnych, a jednocześnie poprawić ich dostępność również w regionach słabiej rozwiniętych. Powinny temu sprzyjać również inwestycje mające na celu poprawę dostępności podstawowych usług opieki zdrowotnej w regionach, w których taki dostęp jest niedostateczny. Inwestycje infrastrukturalne związane z zieloną transformacją, w szczególności program renowacji budynków, powinny stworzyć nowe możliwości zatrudnienia w sektorze budowlanym na Słowacji, w tym dla pracowników o niskich umiejętnościach.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

(20) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. d) i sekcją 2.4 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma przyczynić się do zapewnienia, aby żadne z działań (rating A) służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych ujętych w planie odbudowy i zwiększania odporności nie czyniło poważnych szkód

dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852[4] (zasada „nie czyń poważnych szkód").

(21) Słowacja przeprowadziła pełną ocenę zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód" w odniesieniu do wszystkich środków przewidzianych w planie w oparciu o wytyczne techniczne Komisji Europejskiej dotyczące zasady „nie czyń poważnych szkód" (2021/C 58/01). We wszystkich odnośnych działaniach, w celu uniknięcia ich potencjalnie szkodliwego wpływu na środowisko, przewidziano odpowiednie gwarancje i środki łagodzące w postaci ustaleń dotyczących monitorowania. Te środki łagodzące znajdują odzwierciedlenie w kamieniach milowych i wartościach docelowych mających zastosowanie do dekarbonizacji przemysłu, renowacji budynków, w tym wymiany kotłów, energii wodnej, wykorzystywania biomasy, programów inwestycji w badania, rozwój i innowacje oraz instrumentów finansowych wspierających innowacje.

Przyczynienie się do zielonej transformacji, w tym różnorodności biologicznej

(22) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. e) i sekcją 2.5 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera działania, które przyczyniają się w dużym stopniu (rating A) do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów klimatycznych stanowią kwotę wynoszącą 43 % łącznej alokacji w ramach planu, obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VI do rozporządzenia (UE) 2021/241. Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności jest spójny z informacjami zawartymi w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu do 2030 r.

(23) Oczekuje się, że reformy i inwestycje w odnawialne źródła energii, których celem jest przede wszystkim poprawa dostępu odnawialnych źródeł energii do sieci, a także ambitny program renowacji budynków oparty na wysokich standardach efektywności energetycznej i program dekarbonizacji przemysłu, pomogą Słowacji osiągnąć cele w zakresie dekarbonizacji na 2030 r. i wesprą przejście do gospodarki o obiegu zamkniętym. Kompleksowy pakiet reform i inwestycji w dziedzinie transportu powinien wspierać elektromobilność, publiczny transport pasażerski i intermodalny transport towarowy. Oczekuje się, że korzystnie wpłynie to na ogólny ekosystem mobilności, co powinno przynieść korzyści słowackiej gospodarce.

(24) Oczekuje się, że reformy i inwestycje dotyczące planowania krajobrazu oraz ochrony przyrody i gospodarki wodnej pomogą sprostać wyzwaniom, przed którymi stoi Słowacja w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrony źródeł wody, przyrody i różnorodności biologicznej.

Przyczynienie się do realizacji transformacji cyfrowej

(25) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. f) i sekcją 2.6 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera działania, które przyczyniają się w dużym stopniu (rating A) do transformacji cyfrowej lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów cyfrowych stanowią kwotę wynoszącą 21 % łącznej alokacji w ramach planu,

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VII do rozporządzenia (UE) 2021/241.

(26) W planie przedstawiono ambitny pakiet środków obejmujących transformację cyfrową słowackiej gospodarki i społeczeństwa. Głównym elementem środków w dziedzinie edukacji są umiejętności cyfrowe; połączono w nich zmienione programy nauczania, szkolenie nauczycieli i inwestycje w sprzęt cyfrowy w szkołach z cyfryzacją szkolnictwa wyższego. Plan obejmuje jednocześnie opracowanie strategii na rzecz umiejętności cyfrowych dla dorosłych w każdym wieku, aby zapewnić ich włączenie do społeczeństwa zmieniającego się w wyniku cyfryzacji. Plan wprowadza również środki mające na celu stworzenie skutecznego modelu zarządzania transformacją cyfrową. Powinno to sprzyjać rozwojowi ekosystemu cyfrowego i ostatecznie przynieść korzyści całej gospodarce. Wsparcie cyfryzacji przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP, powinno umożliwić im utrzymanie konkurencyjności dzięki usprawnieniu procesów produkcyjnych i stosowanie innowacyjnych technologii.

(27) Jakość i dostępność rozwiązań w zakresie administracji elektronicznej powinny poprawić się dzięki nowej platformie cyfrowej służącej świadczeniu usług publicznych skoncentrowanych na użytkowniku, a także efektywniejszemu zarządzaniu zasobami informatycznymi w administracji publicznej. Aby uzupełnić rozwój cyfrowych usług publicznych, Słowacja zamierza wzmocnić i znormalizować cyberbezpieczeństwo we wszystkich sektorach administracji publicznej. Udział w czterech wielokrajowych projektach cyfrowych obejmujących wdrażanie ośrodków innowacji cyfrowych i przyłączenie się do projektu w dziedzinie europejskich obliczeń wielkiej skali, również wzmacnia cyfrowy wkład planu.

Trwały wpływ

(28) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. g) i sekcją 2.7 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma mieć trwały wpływ na Słowację w dużym stopniu (rating A).

(29) Plan Słowacji obejmuje szeroki zestaw reform strukturalnych, które według przewidywań będą miały trwały wpływ w wielu obszarach polityki oraz w administracji publicznej i instytucjach publicznych. Oczekuje się, że trwały wpływ będą miały w szczególności reformy wymiaru sprawiedliwości oraz reformy w dziedzinie walki z korupcją i praniem pieniędzy, w związku z czym ważne jest, aby reformy te i ich wdrożenie były zgodne z wymogami prawa UE dotyczącymi niezależności sądownictwa. Szczególnie ważne jest odpowiednie zaangażowanie sądownictwa, zainteresowanych stron i społeczeństwa obywatelskiego w całym procesie reform. Ponadto wysiłki na rzecz cyfryzacji w wielu instytucjach i w administracji publicznej w sposób strukturalny podniosą efektywność usług publicznych i poprawią ich jakość. Kompleksowy pakiet reform na wszystkich poziomach edukacji powinien poprawić zasób umiejętności społeczeństwa. Oczekuje się, że reformy opieki zdrowotnej i społecznej poprawią skuteczność i efektywność systemu opieki zdrowotnej, co z kolei powinno poprawić stan zdrowia ludności i zmniejszyć różnice w efektach zdrowotnych między poszczególnymi grupami społeczno-ekonomicznymi.

(30) Oczekuje się, że środki dotyczące inwestycji będą wspierać i zwiększać pozytywny wpływ reform strukturalnych w słowackim planie odbudowy i zwiększenia odporności. Znaczne inwestycje w modernizację systemu kolei powinny zachęcić

większą liczbę pasażerów do korzystania z tego zrównoważonego rodzaju transportu, tym samym wspierając zieloną transformację i spójność regionalną. Zielone inwestycje w przemysł, w tym w wytwarzanie energii, powinny przyczynić się do dekarbonizacji tego sektora i tym samym do poprawy czystości powietrza na Słowacji. Ambitny program na rzecz efektywności energetycznej połączony z reformą gospodarki odpadami budowlanymi umożliwia renowację zasobów budowlanych, co będzie miało trwały wpływ na obniżenie emisji tego kluczowego sektora i poprawę jego wyników w kontekście obiegu zamkniętego. Reformy opieki zdrowotnej są wspierane inwestycjami w szpitale i inne placówki opieki. Inwestycje wspierają również reformy edukacji na przykład poprzez dostawy sprzętu cyfrowego, szkolenie nauczycieli, usuwanie barier w budynkach uczelni i szkół średnich, lub budowę nowych przedszkoli. Celem programów stypendialnych i rozwojowych jest poprawa dostępu do szkolnictwa wyższego i jego międzynarodowego wymiaru. Duży program inwestycyjny powinien zapewnić również finansowanie zreformowanego systemu badań naukowych i innowacji, podnosząc atrakcyjność Słowacji zarówno dla przedsiębiorstw, jak i wykwalifikowanych pracowników; będzie on posiadał także znaczny potencjał dywersyfikacji gospodarki w kierunku działalności o wyższej wartości dodanej. Trwały wpływ planu można również zwiększyć, wykorzystując synergię między planem a innymi programami, w tym finansowanymi z funduszy polityki spójności, w szczególności poprzez skuteczne zajęcie się głęboko zakorzenionymi wyzwaniami terytorialnymi i promowanie zrównoważonego rozwoju.

Monitorowanie i realizacja

(31) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. h) i sekcją 2.8 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w planie odbudowy i zwiększania odporności są adekwatne (rating A), aby zapewnić skuteczne monitorowanie i realizację planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym planowanego harmonogramu działań, kamieni milowych i wartości docelowych oraz związanych z nimi wskaźników.

(32) Słowacja ustanawia kompleksowy system wdrażania z wiodącą rolą krajowego organu do spraw wdrażania i koordynacji odpowiedzialnego za osiągnięcie kamieni milowych i wartości docelowych oraz wnioskowanie o płatności. W tym celu organ do spraw wdrażania i koordynacji będzie miał prawo zwracać się do wszystkich zaangażowanych podmiotów – podmiotów wdrażających, pośredników, beneficjentów i innych zainteresowanych osób – o informacje na temat stanu realizacji reform i inwestycji, w tym osiągnięcia odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych. Zakres i charakter kamieni milowych i wartości docelowych jest, ogólnie rzecz biorąc, kompleksowy i spójny. Ramy czasowe kamieni milowych i wartości docelowych są rozsądne, a skoncentrowane reform na wstępie stanowi podstawę do inwestycji. Uważa się, że kamienie milowe i wartości docelowe są dobrze opracowane w oparciu o solidne wskaźniki zapewniające właściwe monitorowanie i ocenę w trakcie realizacji.

(33) Państwa członkowskie powinny zadbać o to, by informowano o wsparciu udzielonym w ramach Instrumentu i potwierdzano takie wsparcie zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) 2021/241. Państwa członkowskie mogą również wystąpić o wsparcie techniczne w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, aby uzyskać pomoc w realizacji planu.

Kalkulacja kosztów

(34) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. i) i sekcją 2.9 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 przedstawione w planie uzasadnienie kwoty szacunkowych łącznych kosztów planu odbudowy i zwiększania odporności jest w umiarkowanym stopniu (rating B) racjonalne i wiarygodne, zgodne z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalne do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.

(35) Słowacja przedstawiła solidne uzasadnienie, dowody i metodykę w stosunku do większości kosztów, które powinna ponieść w ramach planu. Szacowane koszty, informacje i dokumenty potwierdzające przedstawiono w stosunkowo dużym stopniu. Stosowane metody często odnoszą się do porównywalnych projektów realizowanych na Słowacji w ostatnich latach, w tym w ramach finansowania unijnego. W przypadkach, w których nie było to możliwe, dokonuje się często (z kilkoma ograniczonymi wyjątkami) racjonalnych i wiarygodnych szacunków na podstawie wiarygodnych obliczeń w oparciu o informacje pochodzące z innych państw członkowskich lub od certyfikowanych, niezależnych instytucji. Wartości odniesienia w przypadku poszczególnych szacowanych kosztów opierają się na dostępnych cenach rynkowych. Słowacja przedstawiła zatwierdzenie szacowanych kosztów przez niezależne organy jedynie w ograniczonym stopniu, chociaż w stosunku do różnych komponentów jako niezależny podmiot zatwierdzający wskazano dział zajmujący się stosunkiem wartości do ceny (będący częścią Ministerstwa Finansów). Zabezpieczenia gwarantujące jego niezależność zostały uzasadnione.

(36) W przypadku ograniczonej liczby środków wartości docelowe lub wartości odniesienia dla kosztów są mniej jasne, opisane w stosunkowo ogólny sposób lub oparte na mało porównywalnych informacjach albo na informacjach, których wiarygodność jest trudniejsza do zweryfikowania. W stosunku do niektórych szacowanych kosztów brakuje porównywalnych wartości odniesienia do kalkulacji kosztów, często z powodu nowatorskiego charakteru inwestycji (np. w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych, rozwoju badań i innowacji oraz cyfryzacji). Jednocześnie, ze względu na brak porównywalnych wcześniejszych przypadków oraz fakt, że metody oddolne zostały w dużym stopniu wyjaśnione, Słowacja przedstawiła wystarczające wyjaśnienia i uzasadnienia w odniesieniu do tych środków.

(37) Do czasu finalizacji umowy i programu partnerstwa na okres programowania polityki spójności na lata 2021–2027 nie zawsze wyraźnie wskazano rozgraniczenie od innych źródeł finansowania projektów w podobnych obszarach. Słowacja zobowiązała się jednak wprowadzić silne zabezpieczenia, aby zadbać o unikanie podwójnego finansowania, zarówno na poziomie strategicznym, jak i na poziomie projektów, na przykład w odniesieniu do finansowania rozmaitych kosztów w ramach tego samego środka. Na koniec, szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności jest zgodny z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalny do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.

Ochrona interesów finansowych Unii

(38) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. j) i sekcją 2.10 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz dodatkowe środki zawarte w niniejszej decyzji są adekwatne (rating A), aby zapobiegać korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także aby je wykrywać i eliminować, podczas korzystania ze środków finansowych udostępnionych na podstawie tego rozporządzenia, i ustalenia te mają skutecznie

zapobiegać podwójnemu finansowaniu w ramach tego rozporządzenia i innych programów unijnych. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania innych instrumentów i narzędzi służących propagowaniu i egzekwowaniu przestrzegania prawa UE, w tym stosowanych w celu zapobiegania korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów oraz ich wykrywania i korygowania, a także w celu ochrony finansów Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092.

(39) Ogólnie rzecz biorąc, dobrze wyjaśniono sposób wskazywania podmiotów odpowiedzialnych za kontrole i audyt na Słowacji oraz jasno określono niezależność i podział funkcji instytucji audytowej, w tym uregulowanie tej kwestii w słowackim ustawodawstwie. Krajowy organ ds. wdrażania i koordynacji odpowiada za przygotowanie i przekazywanie wniosków o płatność wsparcia finansowego, deklaracji zarządczej i zestawienia audytów. Przedstawiono również podmioty zaangażowane w audyty oraz objaśniono ich relacje i zdolności administracyjne. Dostępne są wyczerpujące informacje na temat działań podjętych w celu zaradzenia poważnym nieprawidłowościom oraz na temat tego, kto jest odpowiedzialny za te działania. Osoby odpowiedzialne zostaną przeszkolone, a ochrona sygnalistów jest zapisana w ustawodawstwie, przy czym biuro ds. sygnalizowania nieprawidłowości ma być w pełni operacyjne do września 2021 r. Celem kontroli zarządczych przeprowadzanych przez ministerstwa lub instytucje wykonawcze będzie nie tylko sprawdzanie braku poważnych nieprawidłowości, ale także realizacja kamieni milowych i wartości docelowych. Wyjaśniono mechanizmy i ustalenia dotyczące gromadzenia, przechowywania i udostępniania danych dotyczących ostatecznych odbiorców, a obowiązek prowadzenia dokumentacji ustanowiony w art. 22 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/241 jest nakładany na instytucje wykonawcze i beneficjentów. Do czasu złożenia pierwszego wniosku o płatność należy wprowadzić i uruchomić system repozytorium do celów monitorowania wdrażania Instrumentu. System powinien obejmować co najmniej następujące funkcje: a) zapewnienie gromadzenia danych i monitorowania realizacji kamieni milowych i wartości docelowych oraz b) gromadzenie, przechowywanie i zapewnianie dostępu do danych wymaganych na mocy art. 22 ust. 2 lit. d) ppkt (i)–(iii) rozporządzenia. Należy dodać kamień milowy w tym zakresie.

(40) Środki dotyczące wykrywania i unikania podwójnego finansowania zostały kompleksowo włączone. Organ do spraw wdrażania i koordynacji będzie się zajmował koordynacją podmiotów zaangażowanych w realizację Instrumentu. Z planu jasno wynika, że instytucje odpowiedzialne za koordynację Instrumentu i funduszy polityki spójności będą się porozumiewać w celu uniknięcia podwójnego finansowania na etapie programowania. Ustalenia dotyczące kontroli mających na celu uniknięcie podwójnego finansowania na etapie wdrażania nie są wprawdzie zbyt szczegółowe, Słowacja zobowiązała się jednak wprowadzić silne zabezpieczenia pozwalające uniknąć podwójnego finansowania, zarówno na poziomie strategicznym, jak i na poziomie projektu. Plan zawiera obszerne informacje na temat zdolności administracyjnych organów administracji odpowiedzialnych za wdrażanie i audyt RRF na Słowacji. Zawiera on również obszerne informacje na temat uprawnień prawnych poszczególnych organów przeprowadzających kontrole realizacji planu. Jednak większość dokumentów stanowiących podstawę prawną opiera się na *akcie w sprawie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności*, który jest nadal na etapie projektu. Oznacza to, że dokładny mandat i kompetencje instytucji koordynującej i wszystkich pozostałych instytucji wykonawczych będą znane prawdopodobnie

dopiero po przyjęciu planu. Do czasu pierwszego wniosku o płatność Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności wejdzie w życie i w tym momencie w opisie przedstawionym w planie nie będzie już można dokonywać żadnych istotnych zmian. Należy dodać kamień milowy w tym zakresie. Osiągnięcie tego kamienia milowego, jak również kamienia milowego, o którym mowa w motywie powyżej, jest warunkiem wstępnym wszelkich wypłat w ramach Instrumentu (z wyjątkiem płatności zaliczkowych).

Spójność planu

(41) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. k) i sekcją 2.11 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan zawiera w dużym stopniu (rating A) działania służące realizacji reform i projektów inwestycji publicznych, które to działania mają spójny charakter.

(42) W słowackim planie odbudowy i zwiększania odporności przedstawiono kompleksowy pakiet reform i inwestycji, które wzajemnie się wzmacniają dzięki silnemu impulsowi reform. Plan koncentruje się na trzech powiązanych ze sobą krajowych filarach innowacyjności, zrównoważoności i zdrowia oraz pięciu kluczowych obszarach polityki, które są realizowane za pomocą 18 komponentów. Synergie zapewnia się w ramach komponentów tematycznych, takich jak komponenty edukacyjne, a także horyzontalnie w odniesieniu do różnych komponentów, np. stosowanie wymogów w zakresie efektywności energetycznej przy renowacji budynków publicznych lub cyfrowa transformacja administracji publicznej. Inwestycje w nowe systemy informacyjne i narzędzia do gromadzenia danych są systematycznie uwzględniane. W każdym z komponentów jest wyraźna równowaga reform i inwestycji. Oczekuje się, że niektóre reformy, takie jak zmiana przepisów dotyczących zamówień publicznych lub poprawa otoczenia działalności gospodarczej i systemu wymiaru sprawiedliwości, będą miały przekrojowy wpływ na efektywność wydatków. Reformy są zasadniczo skoncentrowane w pierwszych latach, jak ma to miejsce w przypadku optymalizacji sieci szpitali oraz reformy zarządzania badaniami, rozwojem i innowacjami, aby stworzyć warunki dla skutecznych inwestycji. Komplementarność ze wsparciem w ramach funduszy polityki spójności jest wyraźnie widoczna i przedstawiona w komponentach, a na poziomie planu przedstawiono jej zestawienie, na ile to było możliwe na tym etapie. Rozgraniczenia nie zawsze są w pełni jasne, ponieważ umowa i program partnerstwa nadal oczekują na sfinalizowanie.

Równość

(43) Plan obejmuje szereg środków, co do których oczekuje się, że pomogą sprostać wyzwaniom w dziedzinie równości płci i równych szans dla wszystkich. Jeśli chodzi o równość płci, w planie przewidziano system wczesnego ostrzegania w celu zapobiegania zjawisku przedwczesnego kończenia nauki – które w sposób nieproporcjonalny dotyka kobiety ze środowisk defaworyzowanych. System ten uwzględnia możliwość opieki mentorskiej i dydaktycznej. Aby rozwiązać problem niskiej dostępności placówek przedszkolnych i jej wpływu na uczestnictwo kobiet w rynku pracy oraz na wyniki w nauce osiągane przez dzieci w późniejszym okresie, należy wprowadzić prawo do otrzymania miejsca w placówce edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku od trzech lat. Część planu dotycząca inkluzywności edukacji obejmuje reformy i inwestycje, których celem jest ustanowienie systemu środków wsparcia edukacyjnego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, modernizacja programów kształcenia nauczycieli, zmniejszenie segregacji w edukacji

oraz promowanie usług wczesnej opieki w marginalizowanych społecznościach romskich, a także poprawa dostępu do szkolnictwa wyższego dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji. Sytuację i potrzeby osób z niepełnosprawnościami uwzględniono w kilku częściach planu, w tym w zakresie renowacji budynków i ich lepszej dostępności, zrównoważonego transportu, cyfryzacji oraz opieki społecznej i opieki w zakresie zdrowia psychicznego. Zajęto się również wyzwaniami, przed jakimi stoją osoby starsze, w szczególności poprzez wspieranie rozwoju ich umiejętności cyfrowych oraz poprawę jakości i dostępności systemów opieki długoterminowej, społecznej i zdrowotnej. Plan uwzględnia również na etapie wdrażania mechanizm horyzontalny mający na celu uwzględnianie równości płci i równych szans dla wszystkich.

Samoocena bezpieczeństwa

(44) W słowackim planie odbudowy i zwiększania odporności potwierdzono, że oczekuje się, iż samoocena bezpieczeństwa inwestycji w zdolności cyfrowe na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 będzie integralną częścią etapu wdrażania w ramach analizy i projektowania nowych systemów informatycznych. Inwestycje w zakresie łączności cyfrowej Słowacja zamierza finansować z innych źródeł.

Projekty transgraniczne i dotyczące wielu krajów

(45) W planie zaproponowano kilka projektów transgranicznych, głównie w celu ułatwienia transformacji cyfrowej. Powinno to umożliwić małym i średnim przedsiębiorstwom korzystanie z usług sieci europejskich centrów innowacji cyfrowych. Inne projekty obejmują między innymi inwestycje w wysokowydajne komputery, które mają być częścią europejskiego projektu w zakresie obliczeń wielkiej skali (Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC), oraz ewentualny wkład w unijną infrastrukturę komunikacji kwantowej i łańcucha bloków, z uwzględnieniem przygotowania połączeń transgranicznych ze wszystkimi sąsiadującymi państwami członkowskimi. Plan obejmuje działanie służące wzmocnieniu połączenia elektrycznego z Węgrami, umożliwiające przyłączenie do sieci krajowej większej ilości krajowej energii ze źródeł odnawialnych. Plan obejmuje wsparcie dla szerszego udziału słowackich podmiotów w projektach programu ramowego UE w zakresie badań naukowych i innowacji, co powinno zachęcać przedsiębiorstwa do realizacji wysoce innowacyjnych projektów, a badaczy i przedsiębiorstwa do dostępu do międzynarodowych konsorcjów, i tym samym promować umiędzynarodowienie.

Proces konsultacji

(46) Plan zawiera podsumowanie procesu konsultacji przeprowadzonych w celu jego przygotowania i realizacji. Przygotowania rozpoczęły się latem 2020 r. Podstawą analityczną planu był krajowy zintegrowany plan reform opublikowany w październiku 2020 r. i przygotowany z udziałem zainteresowanych stron. Od jesieni 2020 r. przygotowania uwzględniały konsultacje z szerszą grupą zainteresowanych stron i ogółem społeczeństwa. W ramach standardowej procedury konsultacji międzyresortowych otrzymano prawie 2 500 uwag. Władze dołożyły starań, aby rozważyć propozycje obywateli i zainteresowanych stron, które często dotyczyły kwestii środowiskowych i klimatycznych. Z powodu pandemii COVID-19 wydarzenia publiczne były w dużej mierze prowadzone w internecie.

(47) Oczekuje się, że na etapie realizacji planu powołana zostanie rada rządowa ds. planu jako organ doradczy, aby prowadzić zorganizowany dialog z kluczowymi

zainteresowanymi stronami. Aby zapewnić odpowiedzialność odpowiednich podmiotów, kluczowe znaczenie ma zaangażowanie wszystkich odpowiednich władz lokalnych i zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych, w całym okresie realizacji inwestycji i reform przewidzianych w planie.

Pozytywna ocena

(48) Po pozytywnej ocenie Komisji dotyczącej słowackiego planu odbudowy i zwiększenia odporności oraz ustaleniu, że plan ten spełnia w zadowalający sposób kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, zgodnie z art. 20 ust. 2 tego rozporządzenia, w niniejszej decyzji należy określić reformy i projekty inwestycyjne niezbędne do zrealizowania planu, odpowiednie kamienie milowe, wartości docelowe i wskaźniki, a także kwotę udostępnianą przez Unię na wdrożenie planu w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego.

Wkład finansowy

(49) Szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności Słowacji wynosi 6 575 000 000 EUR. Ponieważ plan odbudowy i zwiększania odporności spełnia w zadowalający sposób kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, a ponadto kwota szacunkowych łącznych kosztów planu odbudowy i zwiększania odporności jest wyższa od maksymalnego wkładu finansowego dostępnego dla Słowacji, wkład finansowy przydzielony na plan odbudowy i zwiększania odporności Słowacji powinien być równy łącznej kwocie wkładu finansowego dostępnego dla Słowacji.

(50) Zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 obliczenie maksymalnego wkładu finansowego dla Słowacji jest aktualizowane do dnia 30 czerwca 2022 r. Tym samym, zgodnie z art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, kwotę dla Słowacji należy teraz udostępnić do celów zaciągnięcia zobowiązania prawnego do dnia 31 grudnia 2022 r. Jeżeli będzie to konieczne w związku z aktualizacją maksymalnego wkładu finansowego, Rada, działając na wniosek Komisji, powinna zmienić bez zbędnej zwłoki niniejszą decyzję, aby uwzględnić zaktualizowany maksymalny wkład finansowy.

(51) Wsparcie, które zostanie udostępnione, ma być finansowane z pożyczek zaciąganych przez Komisję w imieniu Unii na podstawie art. 5 decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053[5]. Wsparcie to powinno być wypłacane w transzach, gdy Słowacja w zadowalający sposób osiągnie odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe wskazane w odniesieniu do realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

(52) Słowacja wystąpiła o płatność zaliczkową w wysokości 13 % wkładu finansowego. Kwotę tę należy udostępnić Słowacji z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy w sprawie finansowania przewidzianej w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241 i zgodnie z tą umową.

(53) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku wszelkich procedur dotyczących przyznawania funduszy unijnych w ramach jakiegokolwiek innego programu UE niż na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 lub procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać wszczęte, w szczególności na mocy art. 107 i 108 Traktatu. Niniejsza decyzja nie

[5] Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1.

uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 Traktatu, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1
Zatwierdzenie oceny planu odbudowy i zwiększania odporności

Zatwierdza się ocenę planu odbudowy i zwiększania odporności Słowacji na podstawie kryteriów przewidzianych w art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241. Reformy i projekty inwestycyjne w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, ustalenia oraz harmonogram monitorowania i realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe, odpowiednie wskaźniki dotyczące osiągnięcia planowanych kamieni milowych i wartości docelowych oraz ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do odpowiednich danych bazowych określono w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2
Wkład finansowy

1. Unia udostępnia Słowacji wkład finansowy w formie bezzwrotnego wsparcia w wysokości 6 328 586 359 EUR[6]. Kwota 4 642 807 510 EUR jest dostępna do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych do dnia 31 grudnia 2022 r. O ile kwota obliczona dla Słowacji w wyniku aktualizacji przewidzianej w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 jest równa tej kwocie albo wyższa od niej, udostępniana jest dodatkowa kwota w wysokości 1 685 779 848 EUR do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

2. Wkład finansowy Unii jest udostępniany Słowacji przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem. Kwotę 822 716 227 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową, która jest równa 13 % wkładu finansowego. Płatności zaliczkowe i transze mogą być wypłacane przez Komisję w jednej racie albo w kilku ratach. Wielkość rat zależy od dostępności środków finansowych.

3. Płatności zaliczkowe są uruchamiane z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy w sprawie finansowania przewidzianej w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241 i zgodnie z tą umową. Płatności zaliczkowe rozlicza się, odliczając je proporcjonalnie od wypłacanych transz.

4. Uruchomienie transz zgodnie z umową w sprawie finansowania jest uzależnione od dostępności środków finansowych oraz od decyzji Komisji podjętej zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/241 i stwierdzającej, że Słowacja osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe wskazane w odniesieniu do realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Z zastrzeżeniem wejścia w życie zobowiązań prawnych, o których mowa w ust. 1, aby kwalifikować się do płatności, kamienie milowe i wartości docelowe powinny zostać osiągnięte nie później niż w dniu 31 sierpnia 2026 r.

[6] Kwota ta odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału Słowacji w wydatkach, o którym mowa w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką określoną w art. 11 tego rozporządzenia.

Artykuł 3
Adresat

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Słowackiej.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący